

Copyright © Inge Hrubaničová, 2024

Graphic and cover design © Peter Anderovský, Pictonica, s. r. o., 2024

Illustration © Inge Hrubaničová: Hommage à Glenn Gould, 2024

Slovak edition © Svojpomocné umelecké družstvo –

SUD/Sancho & Panza, 2024

ISBN 978-80-974812-0-9

Separácia

(hygienické opatrenia reči)

Inge Hrubaničová

25. marca

V sobotu dcére na raňajky
ohrievam Telecí párky
Chodura Beskydské uzeniny.
Párky nejedávame často.
Mám také povedomie,
že párky nie sú zdravé.
Napriek tomu ich občas kúpim.
Asi raz za dva mesiace.
Výlučne teľacie.
Mám také povedomie,
že pre deti je najlepšie teľacie mäso.
Obsahuje železo potrebné na krvotvorbu.
Teraz sa zas veľa hovorí,
že ľudí krmia
nezdravými a neplnohodnotnými potravinami.
Šušká sa o tom už asi dvadsať rokov.
Vykrmila sa jedna generácia.
Až teraz sa to dostalo do verejného povedomia.
Niektoré šuškandy sa potvrdia,
iné nie.
Kompetentní hovoria v správach,
že miesto mäsa dávajú výrobcovia do párkov
mäsokostnú múčku.
Neviem to overiť.
Nemám prístup k laboratóriu.
Chodura. Beskydské uzeniny
majú dolu nápis:

Již od roku 1919.
Zatížila som vedieť,
ako párky balili v roku 1919.
Bolo po vojne,
rozpadávali sa monarchie.
Rozvíjal sa priemysel.
Veľa ľudí bolo asi nešťastných
a veľa bolo šťastných.
Ako aj teraz.
Asi ich balili do papiera.
Na váhu.
Teraz sú v zatavenom plaste
po 6 kusov.
Na spodnej strane je nalepený papierik
s popisom výrobku v slovenskom jazyku,
lebo sú české:
zloženie, spotrebujte do, www.chodura.cz.
Je tam aj tabuľka s číslami výživových látok.
Neviem však, aké sú normy,
koľko čoho je pre organizmus zdravé.
Je nevyhnutné udržať si ľahostajnosť.
Obal je potrebné pred separáciou separovať
od papierovej nálepky.
Ťahám ľavý roh nálepky, ide ťažko.
Oddelovaný papier zanecháva hustú stopu lepidla.
Prikladám k plastu ústa, teplým dychom nahrievam lepidlo,
prstami súčasne ťahám papierik preč.

Tak som raz nahrievala vtáča nájdené pri múre.
Na ústach som cítila perie.
Bežala som s ním domov,
krmila ho muchami,
ponárala zobák do mištičky s vodou.
Klipkalo malátne.
Neprežilo.
Hodila som ho na hnoj.
Raz mi kocúr škrabal na dvere.
Otvorila som.
Vrčal.
V papuli držal pestrého vtáčika.
Vbehol do izby.
Šicla som naň.
Vtáka pustil a odbehol do rohu.
Vták ležal bez pohnutia.
Vzala som lopatku s metlou,
že ho hodím do koša.
Bolo nevyhnutné zachovať si ľahostajnosť.
Pre istotu som lopatku priložila bližšie k ústam
a dýchla som naň.
Vtáčik na lopatke zatriasol nohami, pohli sa mu krídla.
Otvoril oči.
Uložila som ho do škatule od topánok,
nech pokojne dokoná.
Škatuľa začala škrabotať.
Pootvorila som vrchnák.

Vtáčik stál na nohách.
Bol exotický.
Niekomu uletel z kliecky.
Kocúr ho zachránil.
Dostal za odmenu kuracie mäso.
Škatuľu s vtáčikom som odniesla
do drobnochovu na Šancovej ulici.
Vzali ho.
Vpustili do veľkej voliéry
s exotickými vtákmi.
Čvirikal.
Splynul s ostatnými.
Asi ho niekomu predali.
Život si sám vyberá,
či bude.
Tiež som si často dýchala na ruky v mraze.
Nikdy som ešte nikomu nepodávala umelé dýchanie.
Možno je to podobné.
Teplý dych uvoľňuje tuhé látky.
Cvak, papier sa oddelil.
Na malej ploche plastu
však ostal malý kúsok.
Zoškrabávam ho zúbkatým nožom.
Až teraz hádzem plast z párkov do plastu.
Čo s papierikom 5 x 5 cm
pokrytým na jednej strane lepidlom?
Neviem.

Do papiera ísť nemôže.
Así.
Lepidlo je toxické.
Recyklovaný papier by potom mohol byť toxický.
Mohlo by ho ožužlať batola.
V žužlaní by malo byť podľa predpisov mäkké ľ.
Nepáči sa mi to.
Keď má človek zuby,
vyslovuje sa to ťažko.
Ľahko môžu žužlať s bezzubými ďasnamí.
Pokrčím papierik v prstoch a guľku hodím
do zmiešaného odpadu.
Hádzem ta všetko,
čo ešte nedokážem separovať.

26. apríla

Aljašská treska hlboko zmrazená.
Varíme ju v paradajkovej omáčke.
S tým je veľa práce.
Treba overiť oblasť rybolovu.
More môže byť rádioaktívne
alebo ropné, alebo inak chemicky a geneticky upravené.
Naša ryba pochádza z FAO 61.
Podľa www.fao.org/cwp-on-fishery-statistics
a podľa [https://fish-commercial-names.ec.europa.eu/fish-
names/fishing-areas](https://fish-commercial-names.ec.europa.eu/fish-names/fishing-areas)
severozápadný Tichý oceán.
Možno tam platí zákaz výlovu pre Fukušimu.
Študujem Rebríček radiačnej dávky.
Prvého mája 1986 sa 21-ročné dievčenské telo
vystavovalo žiareniu silného aprílového slnka na Šírave.
Rebríček radiačnej dávky vtedy podliehal
štátnemu tajomstvu.
Pššššt. Nerušte deti pri obnove vitamínu D!
„Čo máme na obed?“
Je tu ryba.
„Neprosím.“
Ryba je zdravá, obsahuje fosfor, dobré proteíny
a omega mastné kyseliny.
„Nechcem rybu, spravím si špagety.“
Ó, Bože, vzdávam ti vďaku,
že si novú generáciu obdaril
inštinktom, odvahou a bezprostrednosťou.

Ó, Ryba, nehodím ťa do koša.
Beriem tvoje oslávené telo,
kladiem ho do úst,
prijímam do útrobov svojho osláveného tela.
Splývame.
Na hladine.

27. apríla

Chcem niečo zapísať.
Nezapísala som nič.

Prečítala som si v Nietzsche
Buddhov citát:
„Jdšte a skrývejte svá dobrá
díla a vyznávejte před lidmi
hřích, jichž jste se dopustili.“
Hřích...
Neviem.
Nemám rada slovo hriech.
Rachotí.
Predstavujem si ho ako práchnivý strom.
Necítim v ňom koreň.
Mám rada zlyhanie.
Ozýva sa tam ľah.
Telo klesá nižšie.
Vystiera sa do vodorovnej polohy.
Poddáva sa.
Vždy niečomu, čo vníma ako silnejšie.
Iným sa to môže zdať slabé.
Poddať sa nedá bez sily.
Slovo nietzsche je pre niekoho sprofanované.
Napriek tomu ho neviem odmietnuť.

24. decembra

byť iba pierko
sahnúť niekomu na nos
nechať sa chvíľu pohadzovať dychom
alebo hneď odfúknuť
padnúť bez nárazu

Inge Hrubaničová
Separácia
(hygienické opatrenia reči)

Redakcia: Miroslava Vallová

Jazykové korektúry: Martina Ivanová

Dizajn a sadzba: Peter Anderovský, Pictonica, s. r. o.

Tlač: TLAČIAREŇ DÓŠA, s.r.o., Bratislava

Vydalo občianske združenie Svojpomocné umelecké družstvo – SUD,
Zochova 760/10, 811 03 Bratislava 1, v spolupráci s Pictonica, s. r. o.,
ako 2. publikáciu projektu Sancho & Panza.

Počet strán: 57

1. vydanie

Náklad: 300 ks

ISBN 978-80-974812-0-9